

Π.3.2.5 Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης

Νεοελληνική Γλώσσα

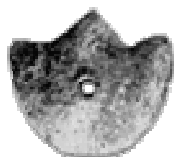
Α΄ Δημοτικού

Τίτλος:

«Το βιβλίο των αναμνήσεων της Α΄τάξης»

Συγγραφή: ΛΑΓΟΥΡΗ ΜΑΡΙΝΑ

Εφαρμογή: ΛΑΓΟΥΡΗ ΜΑΡΙΝΑ

**ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ & ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

Θεσσαλονίκη 2014

ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΓΟΥ

ΠΡΑΞΗ: «Δημιουργία πρωτότυπης μεθοδολογίας εκπαιδευτικών σεναρίων βασισμένων σε ΤΠΕ και δημιουργία εκπαιδευτικών σεναρίων για τα μαθήματα της Ελληνικής Γλώσσας στην Α/βάθμια και Β/βάθμια εκπαίδευση» MIS 296579 (κωδ. 5.175), - ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΠΡΑΞΗ, στους άξονες προτεραιότητας 1-2-3 του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Εκπαίδευση και Δια Βίου Μάθηση», η οποία συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο) και εθνικούς πόρους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: Ι. Ν. ΚΑΖΑΖΗΣ

ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΣ ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ: ΒΑΣΙΛΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

ΠΑΡΑΔΟΤΕΟ: Π.3.2.5. Πιλοτική εφαρμογή και αξιολόγηση αντιπροσωπευτικού αριθμού σεναρίων από κάθε τύπο σε διαφοροποιημένες εκπαιδευτικές συνθήκες πραγματικής τάξης.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΠΑΡΑΔΟΤΕΟΥ: ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΚΟΥΤΣΟΓΙΑΝΝΗΣ

Υπεύθυνοι υπο-ομάδας εργασίας γλώσσας πρωτοβάθμιας:

Κώστας Ντίνας & Σωφρόνης Χατζησαββίδης

ΦΟΡΕΑΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ: ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

<http://www.greeklanguage.gr>

Καραμαούνα 1 – Πλατεία Σκρα Τ.Κ. 55 132 Καλαμαριά, Θεσσαλονίκη

Τηλ.: 2310 459101, Φαξ: 2310 459107, e-mail: centre@komvos.edu.gr

A. ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ

Τίτλος

Το βιβλίο των αναμνήσεων της Α΄ Τάξης

Εφαρμογή σεναρίου

Μαρίνα Λάγουρη

Δημιουργία σεναρίου

Μαρίνα Λάγουρη

Διδακτικό αντικείμενο

Νεοελληνική Γλώσσα

Τάξη

Α΄ Δημοτικού

Σχολική μονάδα

Πρότυπο Πειραματικό Σχολείο Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης

Χρονολογία

Από 11-06-2014 έως 13-04-2014

Διδακτική/θεματική ενότητα

Γλώσσα Α΄ Δημοτικού, τεύχος β΄, ενότητα 9: «Ο κόσμος των βιβλίων», υποενότητα: «Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο», σ. 64.

Διαθεματικό

Ναι

Εμπλεκόμενα γνωστικά αντικείμενα

I. Φιλολογικής ζώνης

Νεοελληνική γλώσσα

III. Ημιτυπικές και άτυπες διαδικασίες εκπαίδευσης

Ευέλικτη Ζώνη

Χρονική διάρκεια

Για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκαν 10 διδακτικές ώρες.

Χώρος

I. Φυσικός χώρος

Εντός σχολείου: αίθουσα διδασκαλίας, εργαστήριο Πληροφορικής,

Προϋποθέσεις υλοποίησης για δάσκαλο και μαθητή

Καθώς το συγκεκριμένο διδακτικό σενάριο εφαρμόστηκε στο τέλος της σχολικής χρονιάς, οι μαθητές είχαν κατακτήσει σε ικανοποιητικό βαθμό τον μηχανισμό ανάγνωσης και γραφής. Μπορούσαν να εκφράσουν και να γράψουν τις σκέψεις τους με σχετική ευχέρεια. Όσο αφορά τη χρήση των υπολογιστών είχαν αποκτήσει μια βασική εξοικείωση στη χρήση ηλεκτρολογίου, ποντικιού, εύρεσης και αποθήκευσης αρχείων, των εργαλείων του κειμενογράφου και του λογισμικού ζωγραφικής. Οι μαθητές είχαν εργαστεί πολλές φορές ομαδοσυνεργατικά κατά τη διάρκεια της σχολικής χρονιάς και είχαν αποκτήσει σχετική εμπειρία.

Η εκπαιδευτικός γνώριζε τη χρήση των λειτουργιών του office, κειμενογράφου, ζωγραφικής, αναζήτησης στο διαδίκτυο και των λογισμικών που χρησιμοποίησε. Είχε φροντίσει για την εγκατάσταση των λογισμικών που χρειαζόταν για την εφαρμογή του διδακτικού σεναρίου, τόσο στους υπολογιστές των μαθητών όσο και στον κεντρικό υπολογιστή της τάξης. Ως προς την υλικοτεχνική υποδομή για την εφαρμογή του σεναρίου απαιτήθηκε βιντεοπροβολέας, σύνδεση στο διαδίκτυο και αριθμός υπολογιστών όσες οι ομάδες εργασίας των μαθητών.

Εφαρμογή στην τάξη

Το συγκεκριμένο σενάριο εφαρμόστηκε στην τάξη.

Το σενάριο στηρίζεται

Μαρίνα Λάγουρη, Το βιβλίο των αναμνήσεων της Α΄ Τάξης, Α΄ Δημοτικού, 2014

Το σενάριο αντλεί

Το σενάριο είναι πρωτότυπο στη σύλληψη.

B. ΣΥΝΤΟΜΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ/ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Στο συγκεκριμένο σενάριο οι μαθητές με αφορμή το κείμενο και τις δραστηριότητες της υποενότητας «Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο» της ενότητας «Ο κόσμος των βιβλίων» του σχολικού εγχειριδίου της Γλώσσας κλήθηκαν να συγγράψουν το δικό τους βιβλίο γράφοντας αναμνήσεις και ζωγραφίζοντας «στιγμές», βασισμένοι στα βιώματά τους από τη σχολική χρονιά που τελείωνε. Εμπλούτισαν το βιβλίο τους με φωτογραφίες και μουσική.

Στόχος του διδακτικού σεναρίου να καλλιεργήσουν τον γραπτό και προφορικό λόγο, να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, με αφήγηση ή διάλογο, να μεταφέρουν στον γραπτό λόγο και στη ζωγραφική τις σκέψεις τους, να χρησιμοποιήσουν τα ρήματα στον σωστό χρόνο και να τοποθετήσουν τις αναμνήσεις τους σε χρονολογική σειρά.

Γ. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σύλληψη και θεωρητικό πλαίσιο

Σύμφωνα με τον Adler (1958), δεν υπάρχουν «τυχαίες αναμνήσεις», οι αναμνήσεις μας αποτελούν την «ιστορία της ζωής μας»: από όλες τις αμέτρητες εντυπώσεις που

αποκτούμε επιλέγουμε να θυμόμαστε εκείνες που τις νιώθουμε πιο αντιπροσωπευτικές για την κατάστασή μας στο σήμερα, υποστηρίζει. Ο Holmes (2001) διατυπώνει ανάλογη άποψη τονίζοντας ότι, παρά τη δύναμη απεριόριστη δυνατότητα της μνήμης μας, οι περισσότεροι άνθρωποι διατηρούμε μικρό αριθμό αντιπροσωπευτικών αναμνήσεων. Αυτές αποτελούν την επιτομή των βασικών σχέσεών μας με τους άλλους και τον κόσμο.

Καθένας μας αντιλαμβάνεται αυτές τις αναμνήσεις σαν να έχουν ένα συγκεκριμένο νόημα, το οποίο λειτουργεί ως ένας άξονας γύρω από τον οποίο οργανώνουμε την καθημερινή εμπειρία μας. Η δυνατότητα ανάκλησης συγκεκριμένων αναμνήσεων αφορά τη λειτουργία της μνήμης και απαιτεί σύνθεση γνωστικού και συγκινησιακού, ώστε οι αναμνήσεις να μπορούν να διατυπωθούν ως ιστορίες (Ανδρουτσοπούλου 2010). Αποτελεί ανάγκη του κάθε ανθρώπου να εκφράζει αυτό που σκέφτεται ή αισθάνεται με τον προφορικό ή τον γραπτό λόγο. Επίσης επιθυμία του είναι αυτό που είπε ή που έγραψε να το γνωρίσουν, να το κρίνουν και να το αξιολογήσουν οι άλλοι συνάνθρωποί του (Λοϊζου 2008).

Η εκμάθηση του γραπτού λόγου είναι στενά συνδεδεμένη με τη σχολική εξέλιξη και πορεία του παιδιού, (Graves 1994), καθώς αντιλαμβάνεται βαθμιαία ότι μπορεί να διατυπώνει τις σκέψεις του και αποκτά εμπιστοσύνη στο προσωπικό του γράψιμο. Αποτελεί, εκτός από την κατάκτηση μιας δεξιότητας, και ένα μέσο αυτοέκφρασης (Σπαντιδάκης 1998), με το οποίο ο μαθητής εξωτερικεύει τα συναισθήματα και τις σκέψεις του.

Αυτό επιτυγχάνεται ευκολότερα, αν λάβουμε υπόψη τα ενδιαφέροντα και τις ικανότητες των μαθητών. Η χρήση των νέων τεχνολογιών συνεισφέρει σημαντικά στην κατάκτηση του γλωσσικού τους γραμματισμού, καθώς επιτρέπει μεγαλύτερη εμπλοκή των μαθητών σε παραγωγή και διαπραγμάτευση νοημάτων που τους αφορούν (Χατζησαββίδης & Αλεξίου 2012).

Δ. ΣΚΕΠΤΙΚΟ-ΣΤΟΧΟΙ ΚΑΙ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟΣ ΤΟΥΣ

Γνώσεις για τον κόσμο, αξίες, πεποιθήσεις, πρότυπα, στάσεις ζωής

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να καλλιεργήσουν στάσεις θετικής επαφής με τη γλώσσα·
- να εξωτερικεύουν τις σκέψεις τους, τις προσωπικές εμπειρίες και τα βιώματά τους και να τα μοιράζονται με τους γύρω τους·
- να καταστούν ικανοί να εκφράζονται και να επικοινωνούν με τους άλλους·
- να μάθουν να συνεργάζονται για την επίτευξη κοινού σκοπού·
- να αποκτήσουν εμπιστοσύνη στο δικό τους γράψιμο·
- να θέτουν το κείμενό τους προς κρίση και αξιολόγηση·
- να αντιληφθούν ότι με τη χρήση της μνήμης μπορούν να ανακαλέσουν συγκεκριμένες αναμνήσεις και να τις διηγηθούν προφορικά ή γραπτά·
- να κατανοήσουν ότι δεν έχουν όλοι τις ίδιες αναμνήσεις για ένα συγκεκριμένο γεγονός·
- να συνειδητοποιήσουν ότι οι αναμνήσεις μπορεί να είναι ευχάριστες ή δυσάρεστες.

Γνώσεις για τη γλώσσα

Οι μαθητές επιχειρείται:

- να ασκηθούν στον προφορικό και γραπτό λόγο·
- να διατυπώνουν με άνεση τις σκέψεις τους·

- να βάζουν σε χρονική εξέλιξη τα γεγονότα που περιγράφουν·
- να χρησιμοποιούν σωστά τους χρόνους των ρημάτων·
- να δομούν παραγράφους·
- να εμπλουτίσουν το λεξιλόγιό τους·
- να μάθουν να παράγουν μονοτροπικό και πολυτροπικό κείμενο

Γραμματισμοί

Οι μαθητές επιδιώκεται:

- να αποκτήσουν βασικές γνώσεις χρήσης Η/Υ·
- να εξοικειωθούν με τις λειτουργίες του επεξεργαστή κειμένου·
- να εξοικειωθούν με το πρόγραμμα ζωγραφικής·
- να μάθουν να εισάγουν έγγραφα, εικόνες, ήχους σε ηλεκτρονικές εφαρμογές·
- να εξοικειωθούν με τη χρήση ηλεκτρονικών εργαλείων και εφαρμογών και να δουν τις διευρυμένες δυνατότητες που προσφέρουν (π.χ flipbook, tagxedo)·
- να γνωρίσουν τη λειτουργικότητα της εικόνας και του ήχου σε πολυτροπικά κείμενα·
- να μάθουν να αποθηκεύουν τα αρχεία τους.

Διδακτικές πρακτικές

Βιωματική μάθηση

Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία

Χρήση και αξιοποίηση των ΤΠΕ

Ε. ΛΕΠΤΟΜΕΡΗΣ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΤΑΣΗΣ

Αφετηρία

Αφετηρία του σεναρίου αποτέλεσε η ενότητα «Ο κόσμος των βιβλίων» του β' τεύχους, της *Γλώσσας της Α' Τάξης* και συγκεκριμένα η υποενότητα: «Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο», σ. 64, καθώς και οι εργασίες της αντίστοιχης υποενότητας του τετραδίου εργασιών (τεύχος β, σ. 66).

Σύνδεση με τα ισχύοντα στο σχολείο

Το σενάριο συνδέεται με την ενότητα του β' τεύχους του σχολικού βιβλίου της *Γλώσσας της Α' Τάξης*: «Ο κόσμος των βιβλίων» και πιο συγκεκριμένα με την υποενότητα: «Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο».

Το σενάριο είναι συμβατό με τα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών της [Ελληνικής Γλώσσας](#), καθώς οι στόχοι τους συμπεριλαμβάνονται σε αυτό και οι δραστηριότητες οι οποίες προτείνονται περιέχονται στο Αναλυτικό Πρόγραμμα και το Διαθεματικό Ενιαίο Πλαίσιο Προγράμματος Σπουδών.

Αξιοποίηση των ΤΠΕ

Στο διδακτικό σενάριο οι ΤΠΕ θα αξιοποιηθούν με τη χρήση:

- επεξεργαστή κειμένου, ο οποίος θα χρησιμοποιηθεί για την παραγωγή γραπτού λόγου·
- προγράμματος ζωγραφικής·
- οπτικοακουστικού υλικού·
- διαδικτυακού προγράμματος για τη δημιουργία συννεφολέξου·

- προγράμματος δημιουργίας flipbook·
- διαδικτυακού προγράμματος μετατροπής αρχείων.

Κείμενα

- το κείμενο του [σχολικού εγχειριδίου](#) του βιβλίου του μαθητή·
- οι δραστηριότητες του αντίστοιχου κεφαλαίου από το [τετράδιο εργασιών](#)·
- το εικονογραφημένο λεξικό της Α΄, Β΄, Γ΄: [Το πρώτο μου λεξικό](#).

Εκπαιδευτικά λογισμικά – εφαρμογές

Το πρόγραμμα Επεξεργασίας Κειμένου των windows

Το πρόγραμμα ζωγραφικής των windows

Το πρόγραμμα δημιουργίας συννεφόμενου <http://www.tagxedo.com/>

Το πρόγραμμα δημιουργίας [Flip Book Maker](#)

Διαδικτυακό πρόγραμμα μετατροπής αρχείων από doc σε jpg
<http://www.zamzar.com/convert/doc-to-jpg/>

Διδακτική πορεία/στάδια/φάσεις

1η – 4η διδακτική ώρα

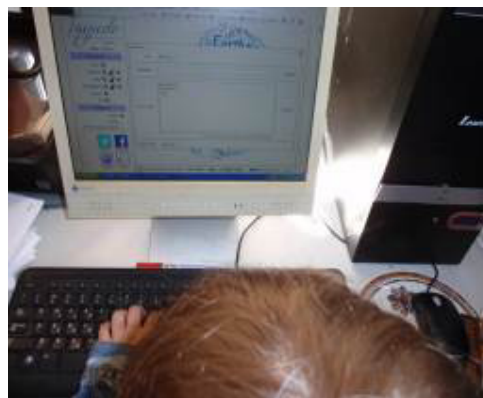
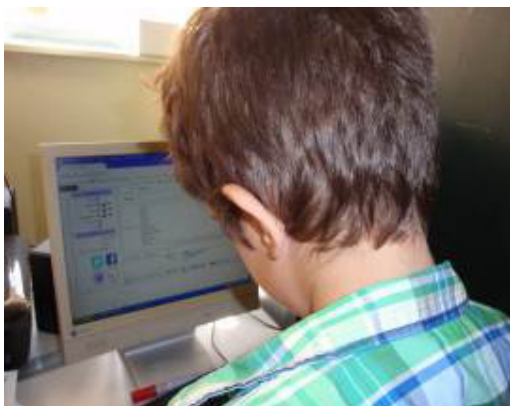
Εργασία στην ολομέλεια

Την πρώτη διδακτική ώρα οι μαθητές διάβασαν και επεξεργάστηκαν το κείμενο του βιβλίου της *Γλώσσας* «Θα γράψουμε το δικό μας βιβλίο». Το θέμα που πραγματεύεται η συγκεκριμένη ενότητα αποτέλεσε την αφορμή για την υλοποίηση του διδακτικού σεναρίου. Αφού έγινε ανάγνωση του κειμένου της ενότητας στην ολομέλεια της τάξης, η εκπαιδευτικός ρώτησε τους μαθητές αν θυμούνται τις ιστορίες

των μικρών ηρώων που αναφέρθηκαν στο κείμενο και οι οποίοι τους κράτησαν συντροφιά όλη τη σχολική χρονιά. Καθώς οι περιπέτειές τους αποτελούσαν ενότητες του βιβλίου της *Γλώσσας*, οι μαθητές τις θυμήθηκαν και τις εξιστόρησαν με περισσότερες λεπτομέρειες. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε στις περιπέτειες των ηρώων με το σκυλάκι. Στη συνέχεια, η εκπαιδευτικός τους προέτρεψε να θυμηθούν και να αναφέρουν πώς ένιωθαν οι ίδιοι όταν διάβαζαν τις ιστορίες των ηρώων του βιβλίου. Η εκπαιδευτικός με τη χρήση του καταιγισμού ιδεών προσπάθησε να ενεργοποιήσει όλους τους μαθητές να εκφράσουν τα συναισθήματα που ένιωθαν κατά τη διάρκεια της φετινής σχολικής χρονιάς. Οι μαθητές είπαν ότι είχαν περιέργεια για τη συνέχεια, για το τι θα συνέβαινε στα παιδιά και ήταν σαν να ζούσαν τις περιπέτειες μαζί τους. Στη συνέχεια ανέφεραν τα συναισθήματα που ένιωσαν κατά τη διάρκεια όλης της σχολικής χρονιάς, είπαν ότι ένιωσαν στην αρχή άγχος, φόβο, αγωνία για το αν τα καταφέρουν. Ένας μαθητής ανέφερε πως όταν είδε την πρώτη μέρα τα βιβλία που τους μοιράστηκαν δεν ήθελε να ξανάρθει στο σχολείο γιατί ήταν πάρα πολλά και φοβήθηκε. Αλλά δεν ήταν τελικά τόσο δύσκολα και συμπλήρωσε ότι πέρασε ωραία και δεν ξαναφοβήθηκε.

Η εκπαιδευτικός άνοιξε την εφαρμογή [Tagxedo](#) για τη δημιουργία συννεφέλεξου και κάλεσε τους μαθητές να γράψει ο καθένας τα συναισθήματά του στο πεδίο κειμένου και να τα αιτιολογήσει. Αφού έγραψαν όλοι οι μαθητές και δημιουργήθηκε το σύννεφο, επέλεξαν από κοινού το σχήμα και τα χρώματα που ήθελαν να έχει το σύννεφο από τα σχήματα και χρώματα που ήταν διαθέσιμα στην επιλογή.

Αφού δημιούργησαν το συννεφόμετρο των συναισθημάτων τους, παρατηρώντας το κλήθηκαν να απαντήσουν γιατί μερικοί τίτλοι συναισθημάτων εμφανίζονται με πιο μεγάλα γράμματα και περισσότερες φορές. Αφού διατύπωσαν τις απόψεις τους, με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού κατανόησαν όλοι οι μαθητές πώς λειτουργεί η εφαρμογή και για ποιο λόγο τη χρησιμοποιούμε.

Στο τέλος η εκπαιδευτικός τους ρώτησε αν το συννεφόμετρο που έφτιαξαν αποτύπωνε σωστά τα συναισθήματά τους και αν συμφωνούσαν να είναι η εικόνα των συναισθημάτων της τάξης. Ακολούθησε συζήτηση στην ολομέλεια, όπου οι μαθητές εξέφρασαν την άποψή τους και τελικά συμφώνησαν να το εκτυπώσουν και να

αντιπροσωπεύει τα συναισθήματα της Α΄ Τάξης. Επέλεξαν μετά από συζήτηση στην ολομέλεια από κοινού το σχήμα και τα χρώματα που θα αντιπροσώπευαν όλη την τάξη. Εντύπωση προκάλεσε ότι υπήρξε κλίμα κατανόησης και αμοιβαίων υποχωρήσεων γιατί ήθελαν οι επιλογές που θα γινόταν να ήταν από όλους αποδεκτές, αφού θα αντιπροσώπευαν όλη τη τάξη.

Η εκπαιδευτικός στη συνέχεια ρώτησε αν θα ήθελαν να δημιουργήσουν και οι ίδιοι το δικό τους βιβλίο, όπως η παρέα των παιδιών του βιβλίου της *Γλώσσας*. Να γίνουν συγγραφείς και να γράψουν τις ιστορίες που συνέβησαν κατά τη διάρκεια της χρονιάς στην τάξη τους, ζωγράφοι και να ζωγραφίσουν ό,τι τους εντυπωσίασε, φωτογράφοι που θα φωτογραφίσουν «γωνιές» της τάξης και του σχολείου που θα ήθελαν να υπάρχουν στο βιβλίο. Στο τέλος, θα μπορούσαν να επιλέξουν ομαδικά το εξώφυλλο και τον τίτλο του βιβλίου τους.

Αφού συμφώνησαν οι μαθητές, τους παρακίνησε να κλείσουν τα μάτια και να κάνουν «ένα ταξίδι στον χρόνο». Να ξεκινήσουν από το «τόρα» και να φτάσουν στην αρχή της σχολικής χρονιάς, την μέρα του Αγιασμού. Στη συνέχεια κλήθηκε να διηγηθεί ο κάθε μαθητής ό,τι θυμάται, ό,τι του έχει μείνει πιο έντονα στη μνήμη του από τις δραστηριότητες και τα βιώματα όλης της χρονιάς. Η πλειονότητα των μαθητών θυμόταν τη μέρα του Αγιασμού καθώς ήταν η πρώτη μέρα που είχαν

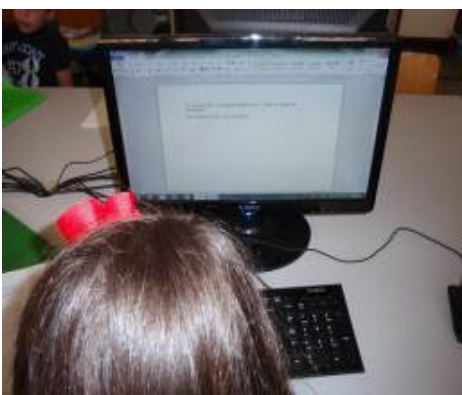

γνωρίσει την καινούρια τους τάξη και τη δασκάλα τους. Επίσης, ανέφεραν τις γιορτές, τις επισκέψεις και τις εκδηλώσεις στις οποίες είχαν λάβει μέρος.

Η εκπαιδευτικός τους προέτρεψε να συνεργαστούν ομαδικά και να γράψουν τις αναμνήσεις τους στο τετράδιό τους. Οι μαθητές χωρίστηκαν σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων. Με τη βοήθεια της εκπαιδευτικού χωρίστηκαν οι αναμνήσεις σε ομάδες, αγιασμός και πρώτες μέρες – γιορτές – εκδηλώσεις – επισκέψεις εκτός σχολείου – εντός του σχολείου και η κάθε ομάδα ανέλαβε μια. Οι μαθητές συνεργάστηκαν αρμονικά στις ομάδες τους, συζήτησαν αντάλλαξαν απόψεις, όλοι οι μαθητές της ομάδας είπαν τις αναμνήσεις τους και στο τέλος τις έγραψαν.

Η εκπαιδευτικός τους επισήμανε ότι πρέπει να προσέξουν τον χρόνο των ρημάτων που χρησιμοποιούν, (παρελθόν – παρόν – μέλλον), και να κάνουν ξεχωριστή παράγραφο, όταν αλλάζει το νόημα αυτών που γράφουν. Επίσης, πρέπει να μην ξεχάσουν να γράψουν πότε συνέβη το γεγονός που αναφέρουν, πού συνέβη και να γράψουν τα γεγονότα με τη χρονική σειρά που έγιναν, να συμβουλευονται το λεξικό τους για την ορθογραφία των λέξεων που δεν ξέρουν, να γράψουν τις εντυπώσεις και τα συναισθήματα που ένιωσαν. Σε όλη τη διάρκεια της συγγραφής ήταν κοντά στις ομάδες, τις ενθάρρυνε και διόρθωνε κυρίως ορθογραφικά και συντακτικά λάθη, καθώς οι μαθητές γράφουν συνήθως μεγάλες προτάσεις και ξεχνούν να βάλουν τελείες.

Συμφώνησαν στην ολομέλεια να τους δώσει η εκπαιδευτικός τη φωτογραφική μηχανή του σχολείου και ομαδικά να βγάλουν φωτογραφίες της τάξης και του σχολείου στα διαλείμματα. Η εκπαιδευτικός ήταν πάντα δίπλα στην ομάδα που χρησιμοποιούσε τη φωτογραφική μηχανή. Οι μαθητές διασκέδασαν και ευχαριστήθηκαν τη λήψη των φωτογραφιών. Φρόντισε η εκπαιδευτικός να χειριστούν τη μηχανή όλα τα μέλη των ομάδων.

Στο τέλος η εκπαιδευτικός αποθήκευσε τις φωτογραφίες που «τράβηξαν» οι μαθητές σε φάκελο που δημιούργησε στον υπολογιστή της τάξης.

5^η, 6η & 7η διδακτική ώρα

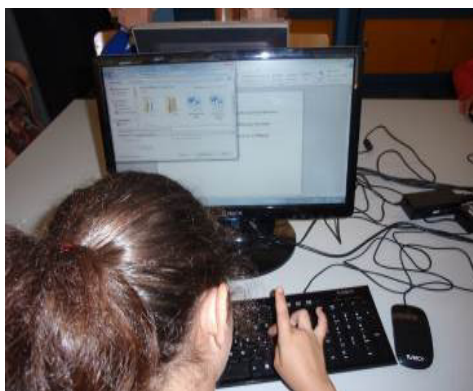
Εργασία σε ομάδες

Οι μαθητές εργάστηκαν ομαδικά, σε ομάδες των τεσσάρων ατόμων, στο εργαστήριο Πληροφορικής. Άνοιξαν στον υπολογιστή, ακολουθώντας τις οδηγίες της εκπαιδευτικού και τον κειμενογράφο, σε ένα νέο έγγραφο έγραψαν τις αναμνήσεις

που είχαν γράψει στο τετράδιό τους. Συνεργάστηκαν στενά τα μέλη της κάθε ομάδας, εναλλάσσονταν συνέχεια οι ρόλοι γραμματέα, βοηθών παρατηρητών μεταξύ τους.

Όταν τελείωσαν το κείμενο, η εκπαιδευτικός τους καθοδήγησε να το αποθηκεύσουν στον φάκελο που είχε ήδη δημιουργήσει στους υπολογιστές τους. Οι μαθητές εργάστηκαν χωρισμένοι στις ίδιες ομάδες με την προηγούμενη δραστηριότητα για τη δημιουργία της ζωγραφιάς τους. Κλήθηκαν να ανοίξουν τη «ζωγραφική» των windows. Η κάθε ομάδα συμφώνησε για το θέμα της ζωγραφιάς της και την υλοποίησε. Η ζωγραφιά της κάθε ομάδας σχετιζόταν με τις αναμνήσεις που έγραψε. Όλα τα μέλη της ομάδας συμμετείχαν ενεργά και έβαλαν την πινελιά τους για την ολοκλήρωση της ζωγραφιάς.

Όταν τελείωσαν όλες οι ομάδες, η εκπαιδευτικός ζήτησε να σκεφτούν και να επιλέξουν από κοινού, τον τίτλο που θα δώσει η κάθε ομάδα στη ζωγραφιά της. Στη συνέχεια με τις οδηγίες της εκπαιδευτικού αποθήκευσαν τη ζωγραφιά στο φάκελό τους.

Σκοπός ήταν οι μαθητές να δημιουργήσουν οι ίδιοι το υλικό που χρησιμοποιήθηκε στο «Βιβλίο των Αναμνήσεων» επίσης, να αποκτήσουν εξοικείωση με την ομαδοσυνεργατική εργασία.

8^η, 9^η & 10^η διδακτική ώρα

Εργασία σε ομάδες και στην ολομέλεια

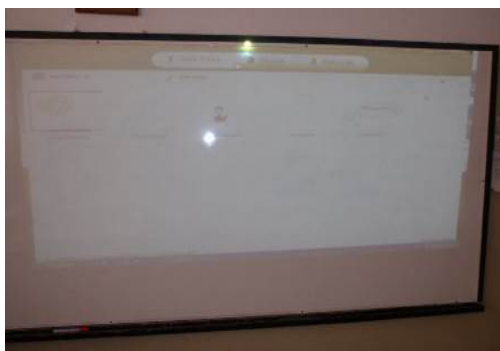
Η εκπαιδευτικός τοποθέτησε σε έναν φάκελο στον κεντρικό υπολογιστή της τάξης όλο το υλικό που έφτιαξαν οι μαθητές, τα κείμενα των αναμνήσεων που έγραψαν, τις ζωγραφιές και τις φωτογραφίες που έβγαλαν στο σχολείο. Στον φάκελο τοποθέτησε και φωτογραφίες που έφεραν οι μαθητές από διάφορες εκδηλώσεις του σχολείου, όπως τους είχε ζητηθεί την προηγούμενη μέρα για να τις βάλουν στο βιβλίο τους. Η εκπαιδευτικός είχε εγκαταστήσει το πρόγραμμα δημιουργίας Flip Book Maker στον υπολογιστή της τάξης, και είχε μετατρέψει τα αρχεία των κειμένων σε μορφή εικόνας και τα αρχεία ήχου σε μορφή mp3 για να τα εισαγάγουν στο πρόγραμμα οι μαθητές.

Στη συνέχεια, προβλήθηκαν στον βιντεοπροβολέα όλες οι φωτογραφίες και επιλέχθηκαν με σύμφωνη γνώμη της ολομέλειας αυτές που χρησιμοποιήθηκαν για τη δημιουργία του βιβλίου. Επειδή ο αριθμός των φωτογραφιών ήταν μεγάλος, ήταν

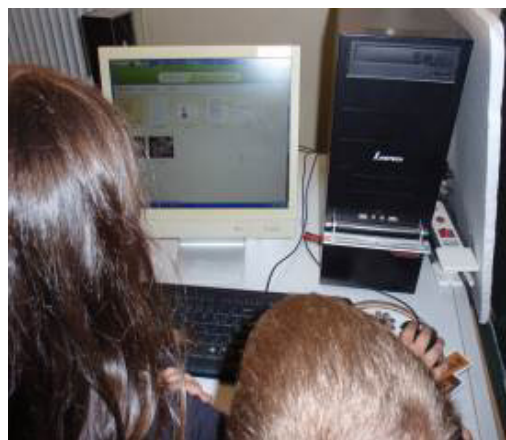

δύσκολη η ομόφωνη επιλογή από τους μαθητές και χρειάστηκε η βοήθεια της εκπαιδευτικού, καθώς η κάθε ομάδα ήθελε τις δικές της. Η εκπαιδευτικός έκανε μια μικρή έκπληξη στους μαθητές, καθώς είχε ετοιμάσει να ενσωματώσουν στο βιβλίο τους το αγαπημένο τους τραγουδάκι. Όλοι ενθουσιάστηκαν και χάρηκαν γιατί το τραγούδι αυτό ήταν δικό τους δημιούργημα.

Στον βιντεοπροβολέα της τάξης, η εκπαιδευτικός παρουσίασε τη λειτουργία του προγράμματος στους μαθητές, έδειξε πώς θα εισαγάγουν τις εικόνες και πώς θα επιλέξουν τις μορφοποιήσεις για το βιβλίο τους.

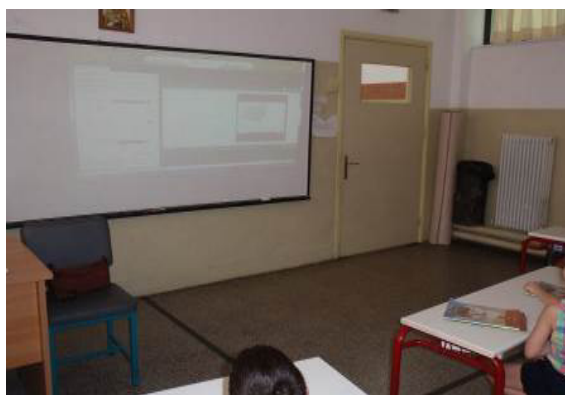

Ακολούθως, κάλεσε τους μαθητές κατά ομάδες να εισαγάγουν τα κείμενα με τις αναμνήσεις, τις ζωγραφιές τους, την εικόνα του συννεφόλεξου των συναισθημάτων τους, τις φωτογραφίες που «έβγαλαν» μόνοι τους, τις φωτογραφίες από σχολικές εκδηλώσεις κατά τη διάρκεια όλης της χρονιάς, να κάνουν τη μορφοποίηση και να αποθηκεύσουν το βιβλίο τους.

Όταν εργαζόταν στον υπολογιστή της τάξης μια ομάδα, οι υπόλοιπες παρακολουθούσαν από τον βιντεοπροβολέα και παρέμβαιναν για να πουν τη γνώμη τους ή τη διαφωνία τους. Η εκπαιδευτικός ήταν παρούσα, συντόνιζε και διευκόλυνε τη συζήτηση και τις επιλογές των μαθητών και βοηθούσε όπου χρειαζόταν. Επέλεξαν ομόφωνα τα χρώματα των γραμμάτων, του φόντου και τις άλλες επιλογές μετά από συζήτηση και αρκετές διαφωνίες, αλλά πάντα με διάθεση συνεννόησης και συνεργασίας.

Δημιουργήθηκε το «Βιβλίο των αναμνήσεων», που ήταν αποτέλεσμα συνεργασίας και συλλογικής προσπάθειας όλης της τάξης, και παρουσιάστηκε ολοκληρωμένο στην ολομέλεια. Οι μαθητές ήταν ενθουσιασμένοι με το αποτέλεσμα και υπερήφανοι

που κατάφεραν να το ολοκληρώσουν. Είπαν ότι πέρασαν πολύ ωραία φτιάχνοντας το βιβλίο τους και θα το έχουν ως ενθύμιο της Α΄ Τάξης. Δεν θέλησαν να αλλάξουν κάτι, καθώς τα βρήκαν όλα υπέροχα. Η εκπαιδευτικός άφησε τους μαθητές ελεύθερους να εκφραστούν για αρκετή ώρα, ενθαρρύνοντας όλους τους μαθητές να πάρουν τον λόγο.

Στο τέλος η εκπαιδευτικός έκανε λόγο για την αξία της συλλογικής προσπάθειας και της αρμονικής συνεργασίας που είχε ως αποτέλεσμα τη δημιουργία του «Βιβλίου των Αναμνήσεων». Μια μαθήτρια πήρε τον λόγο και είπε ότι κατάφεραν να τελειώσουν το βιβλίο γιατί η κάθε ομάδα ανέλαβε ένα θέμα και συνεργάστηκαν πολύ καλά. Μια άλλη συμπλήρωσε ότι συνεργάστηκαν χωρίς να μαλώνουν όπως έκαναν παλιά, αλλά μόνο διαφωνούσαν μερικές φορές, στο τέλος όμως επέλεξαν αυτό στο οποίο συμφωνούσαν όλοι. Η εκπαιδευτικός συμφώνησε και είπε πως τελειώνοντας η σχολική χρονιά έμαθαν να συνεργάζονται δημιουργικά και το αποτέλεσμα, δηλαδή το βιβλίο που έφτιαξαν, είναι η απόδειξη. Ευχήθηκε να συνεχίσουν έτσι και την επόμενη σχολική χρονιά.

ΣΤ. ΦΥΛΛΟ/-Α ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Το διδακτικό σενάριο δεν συνοδεύεται από φύλλα δραστηριοτήτων. Για την εφαρμογή του, οι οδηγίες δόθηκαν προφορικά στους μικρούς μαθητές με συνεχή καθοδήγηση και με βοήθεια από την εκπαιδευτικό.

Ζ. ΑΛΛΕΣ ΕΚΔΟΧΕΣ

Το βιβλίο των αναμνήσεων που θα δημιουργήσουν οι μαθητές θα μπορούσε να παρουσιαστεί στους μαθητές των άλλων τάξεων του σχολείου, ή σε εκδήλωση του σχολείου κατά την τελετή λήξης του διδακτικού έτους. Επίσης, θα μπορούσε να αντιγραφεί σε cd και να μοιραστεί σε όλους τους μαθητές της τάξης. Με τη συνεργασία των μαθητών όλων των τάξεων θα μπορούσε να δημιουργηθεί το βιβλίο των αναμνήσεων όλου του σχολείου κατά το συγκεκριμένο σχολικό έτος, που θα περιλαμβάνει τις σχολικές δραστηριότητες και εκδηλώσεις του σχολείου.

Η. ΚΡΙΤΙΚΗ

Το διδακτικό σενάριο εφαρμόστηκε στο σύνολό του. Καθώς το χρονικό διάστημα που εφαρμόστηκε ήταν οι τελευταίες μέρες της σχολικής χρονιάς, υπήρχε η δυνατότητα να αφιερωθούν καθημερινά περισσότερες ώρες για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων. Οι μαθητές ήταν πιο χαλαροί, απόλαυσαν και διασκέδασαν τη δημιουργία του βιβλίου τους συμμετέχοντας δημιουργικά σε όλες τις δραστηριότητες.

Θ. ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Adler, A. 1958. *What life should mean to you*. Επιμ. Α. Porter. Νέα Υόρκη: Capricorn Books.

Graves, D. 1994. *A fresh look at writing*. Portsmouth, NH: Neiman.

Holmes, J. 2001. *The search for the secure base: Attachment theory and psychotherapy*. East Sussex: Brunner-Routledge.

Ανδρουτσοπούλου, Α. 2010. Πρόσκληση σε τσάι: παιδικές αναμνήσεις, οικογένεια και συναισθηματικοί δεσμοί. *Working Paper Series 29*

Λοϊζου Μ. 2008. Επικοινωνία – Διαπροσωπικές σχέσεις. Στο *Συμβουλευτική γονέων*, 52-81. Αθήνα: ΙΔΕΚΕ, ΥΠΕΠΘ, Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Σπαντιδάκης, Ι. 1998. *Ιδεοκατασκευές*. Εκδ. Inte-learn.

Χατζησσαβίδης, Σ. & Μ.Αλεξίου. 2012. *Μεθοδολογία και διαδικασίες ανάπτυξης εκπαιδευτικών σεναρίων στα Γλωσσικά μαθήματα Μελέτη για τον σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή σεναρίων και εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων για τη διδασκαλία της γλώσσας και λογοτεχνίας στην Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση: στο πλαίσιο του τυπικού γραμματισμού, για διαθεματικές διδακτικές πρακτικές, για ημιτυπικές και άτυπες σχολικές πρακτικές, με διαδραστικούς πίνακες και φορητούς υπολογιστές*. Θεσσαλονίκη: Κέντρο Ελληνικής Γλώσσας.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Στον φάκελο «Τεκμήρια» υπάρχουν το συννεφόμετρο, οι αναμνήσεις, οι ζωγραφιές και το «Βιβλίο των Αναμνήσεων» που δημιούργησαν οι μαθητές.